

V námmamech kroniky pokračuje

Marie Němcová

Posud' milý čtenáři moji námmamy shovívavě, neb je píši s odstupem 16 let. Koncem roku 1955 byla jsem vyhlásmena předsedou CK ČV V s. Čerujm a tajemníkem s. Kokošem, kde bych doplnila námmamy v kronice na léta 1939 - 1955. Práce té jsem se ujala ráda a s chutí. Bydlim v Chabrech od r. 1926, tedy dosti pamaduji a všecko co ještě muni lidem rvinm do kroniky pravdivě napíši. Co však nebude věrné, řádám na prominutí.

Muj stuměný životopis: Narodila jsem se v r. 1891 v Chabřevěch okres Kladno jako nejstarší ze 13 dětí horníka Ramše. Vychodila jsem 8 letou školu. Od 14 let, abych neujídala doma chleba, kperého nebylo nikdy narbyš, řivila jsem se sluzkou. Ke 20 létěch jsem se provdala na řiděnka Čemce, který po 3 a půl létim manželství padl v první světové válce. Ž manželství mě rústala necelé 3 roky staré dcerka. Život se se mnou nemazlil a ničeho radomno nedal. Práce byla vždy a je mujm štěstím. V Chabrech řiji od roku 1926. Od roku 1948 jsem členkou komunistické strany, od r. 1949 jsem pracovala v dozorčích výborch „Bratřstvi“, od r. 1951 do dněšního dne pracuji jako aktivistka v komisi pro vnitrní obchod a výjim při CK ČV a jsem činnou členkou Československého Červeného křtve.

7

Píšeme v naší kronice r. 1939. Rok tento je pro celý národ náš tedy i pro nás občany Chabru a Čimic rokem přetřesným. Můžeme krátce naznačovat události, které tomuto osudnému roku předcházely. V sousedním Německu se v posledních letech rozmohla chamná obhlada fašismus s hlavou Hitlera, která chtěla pohltit celý svět. Chtěla také i celí částí našeho pohraničí tak zvané Sudety, které byly osídleny Němci. Sudety byly a jsou po celá tisíciletí naše. Němci jsou u nás kolonisté. Tato správa vrátila všechny občany Chabru i Čimic. Pochází součet souseda a jeden se táže druhého, co se bude dít. Bude válka? Co budeme dělat? Budeme se bránit? Někteří občani krčí rameny, druzí zase říkají to je samozřejmé ne se budeme bránit. Němcům, Sudetům nedáme, jsou naše. Máme skutečnou armádu, ty nejlepší zbraně, opěvněné hranice a náš přítel Rus nám pomůže. Počítá se že armáda Sovětského Svazu je připravena na jeho hranicích a proto když byla 23. září 1938 vyhlášena u nás mobilisace, spěchají mladá povolanci z Chabru i Čimic ku svým vojenským jednotkám, aby chránili svou vlast. Jako úder kromu napadla na každého jednotlivého občana a vlastence správa ze 30. září roku 1938 z Chručova, kde bylo celí Československo cizími kapitalisty a lordy rasánpročino Hitlerovi, přijí „v rájně udržení míru v Evropě“. Člásek tehdejší buržoazní vláda tuto hanebnou kapitulaci podepsala aniž se ptala svého národa, aniž požádala našeho velkého přítele Sovětský Svaz o pomoc a tak otevřela dveře k nám Hitlerovi cizincům. Armáda byla demobilisována a stařena do mušketérii.

Tak přišel osudný břízen r. 1939. Žádný občan náš co živ bude nezapomenout na tento svůj den. Oblaka byla nízká a šedá, sněh se chumelil po celý den tak že bylo vidět sobě na pár kroků. Ten den jej napadlo na 15cm vysoce. Vítr mistry naval vysoce ráveji a v tomto smutném dni v pochodovali k nám v okovaných botách fašistické čerť. K nám do Chabru přijeli v odpoledních hodinách čerťmeči dělostřelci a hned se kde utáborili. Hone umístili do zděných stodol a stájí a sami pro sebe zabrali hostince a školu. V obci v obchozech vykoupeni vše co se dalo a líhovali si jaká je kde láce, vždyť 1 marka byla dle našeho hodnocení 10 Kčs a tak se čerťmeckým vojákům dařilo u nás velmi dobře.

Již v r. 1938 snažila se komunistická strana soustředit všechny socialistické strany v jeden blok t. j. stranu sociálně demokratickou a stranu českých socialistů, který by společně bojoval za svobodu a nezávislost. Tento krok se komunistické straně zdařil a blok byl utvořen. Jeho pořádané vřdy před nasedáním byly společné.

V tomto roce ze vlády Beranovi aby se vyhovělo přání hitlerovského
československá korpusů byla strana komunistická. Proto se byla zde v Chabru
komunistická strana stranou silnou navrhno rozpuštění obecního zastupitelstva
a jmenován pro Chabru a Čimice vládní komisari, který pro v pádu české
vedle obecní agentem.

Imed po obsazení naší země dne 17. března 1939 vyhlášen „Protektorát“ a
protektorem jmenován český šlechtic Chvalovský. Ten samý den začaly proti vyhlá-
šce a návrhům. Občané!! Odevzdání do 24 hod. všechny zbraně a to střelné
sečené i ločné. Za neuposlechnutí hrozeno těžkými tresty. Na tuto výzvu bylo
na obecním úřadě odevzdáno několik loveckých pušek předepsané káží. Ve druhé
akci byli po celý den katyškami komunisté, dělány u nich domovní prohlídky
uše u nich převraceno a ničeho nenalezeno. Zároveň bylo celkem 46 komunistů
z toho z Chabru 33 a z Čimic 13 muži mimi i 1 žena a všichni odevzeni ještě
v noci téhož dne do Prahy na policejní komisariát do Bartolomějské ulice.
Byli to soudruzi: František Fiser, Josef Volšický, Alois Křemek, Antonín Žižka st.
Karel Tuha z Čimic, František Foid z Čimic, Josef Trefil, Antonín Mladý,
Václav Vaněk, Václav Mikšoský, Rudolf Zák (65 let star) František Voetska,
Milada Hlušková, Antonín Žižka (mladší), Karel Roudenský, Tomáš Holec,
František Zahradka a celá řada dalších. Dle vyprávění katyšků bylo na poli-
cejním komisariátu v Praze také připlněno lidmi katyškami a to lidmi všech
vzrostů, dělníky, učiteli, i učenici se museli Chabrukaty natáhnout zpět na autobus a
odvézt na Pankrác. Tam se museli všichni vyvolici se sádu i prádla a učiněna také
důkladná prohlídka, že každá kapsa a celá postelice byla důkladně prohledána všechno
obráčeno na ruby ale nalezeno nebylo ničeho. Po 4 dnech pak byli všichni propuštěni
na svobodu.

Tak přišla na řadu Chaberská knihovna. Byla celá vyhledána a všechny hodnotné
svazky, hlavně o ty, které podle českých fašistů jsou pro občany škodlivé, které
dávají občánům korum. Vyřazeny byly knihy: Lenin „Imperialismus“ 2 svazky, Lenin
„Dětská nemoc“ Trocky, „Otázky revoluce“ Stalin, „Otázky Leninismu“ a jiné knihy.
Knihovna vlastnila před vyhledáním a pálením 1.033 svazky nyní vlastní 678
svazků.

Všecky politické strany byly rozpuštěny a utvořena jedna strana nazvaná čar.
souvčerství do které byli mnozí občane faktika nakořmandováni. Za takového
terorisování občane nemají chuť do práce, každý dělá jen to co dělat musí,
lidé katínají přístě a roste u nich nenávisť proti bouřevným uchnatitelům.

Asi na začátku měsíce června přivěřli české k nám do Chabru polní krečtyni
ze které vřítli z našeho pro hladovějící občany, říkali tomu oběd z jednoho konce.
Ostaly to prý ani polévka ani pítím a některé děti pro to dostly a mámy se dočaly
doma prasatím. Asi po 3 měsících bylo dobrodinců z Chabru oděllí.

n. 1940

V roce 1940 byly zakázány všechny stavby, nástavby i přístavby, všechny materiální stavby i lidské síly nabírají Němci pro sebe. Zároveň se neustále na naší rozestavěnou novou školu obecnou i měšťanskou, která se staví dál. Prosícha se, že Němci po dostavění ji nabudou a vřídí v ní rezervní vojenskou nemocnici. Zásobování obyvatelstva potravinami děje se sice přidělem, ale je stejně nedostatečným. Horko je to ještě s palivem. Doprava uhlí je velký nedostatek. Máme zde v Chabruš dva obchodníky s uhlím, Čimice jednoho. Sta pytel uhlí čekají dlouhé fronty a občané si sami uhlí odváží na voričích. Topí se někdy mokrým jindřichem a kamením a svorně se na válečné poměry nadávají. Jen obchodníci jsou spokojeni ti si mají kapsy a jdou do paňského stáru. Dříví není žádný, tak občané chodí pro přiděl do obecního lesíka, do Drahaně, na Záměck i do lesíků soukromých. Lesíky stále více a více řídnou.

V tomto roce je přejmenována naše kuchařská „Věsta“ spotřební družstvo na „Bratrství“ v důsledku nuceného sloučení všech potravinářských družstev a jedno společné družstvo.

n. 1941

Naši občané pilně sledují politické události ve zahraničím, podří každým chápě, že jen vlastními silami se osvobodit nemůžeme. Německá rozpínavost roste den za dnem. Fasistické hordy složené z esesmani chtějí nortahují svoje chapadla, aby do nich sevřela celý svět, jejich okované boty cvakají o uličku Polska, Dánska, Norska, Lucemburka, Belgie, Holandska, Francie, Jugoslavia, Řecka a dalších zemí. Hitler jako vrchní velitel vojsk křičí do rozhlasu, že on nekřičí on přímo že až mu vkrade přiskakuje cosi o nepřemohitelnosti německých vojsk. Občané říkají, jen řvi bestie, však on Ti dojde všech, máš to stejně prohrané on Rus Ti naopak stejně nastříhá. A skutečně také někteří občankové sympatizují s kapitalistickým řádem a věří, že německá po veliké porážce německých vojsk u Moskvy říkají, že jen mimořádně krutá rima nadvrhla postup neporazitelných německých vojsk. Druhým občankům se zase lesknou oči při zprávě, že Němci na východě se spojí od Moskvy čelem vrad, přestávají se bát a začínají proti okupantům odboj. Před na začátku války byl dote v Chabruš u místku přestřížen kabel elektrického vedení. Kdo to učinil nebylo vypátráno. Většina občanů dříve více pokromadě spojuje je společně hrámem. Každá rodina má nějaké. Rodičům posílají Němci sotva dospělé děti jejich na práci do říše, kde často přicházejí o život, některým se podaří utéci zase zpět, ale musí se stále schovávat.

Všude je lida a šerot. Občany utišuje každé slovo z církve, prohlášení, který se nesmí pod preslem smrti poslouchat a třeba že ekemci nám dali z přijímačů vykuhat krátké vlny. Dovedou někteří občané církvi chytit a a třeba že není ještě v každém církve radiový přijímač, sečeluje jeden druhému tajně hlasem z církve a tak říve a posiluje nacijsi do budoucna. Občané hlavně komunisti pracují ilegalně. Rudé Právo se tajně roznašelo hned od začátku války. Byly ustanoveny spočky, které měli spojení z Čimic do Kobyliš a Chaber, z Chaber do Ždib, Veltěr a Klcan. Každno přičítali k dobru našemu čpnicem, že hoctně viděli a nic nevěděli.

V Chabrech i Čimicích byli několik německých rodin, které mají kde svoje domky a nyní se ještě přistěhovaly nové německé rodiny odněkud až z Besarabie. Dostali kde do vlastnictví statky, na kterých jejich majitelé nehospodarili. Naši lidé musí u nich pracovat v područi. Ekemci nás stráší, že stejně po válce dostanou všechny majetek u nás do vlastnictví ekemcůi vojáci a my že budeme se stěhoval a dělat u nich v područi.

V letních měsících tohoto roku je dostavěna nova škola. Budova krásná, která svou mohutností vévodí celým Chabřem i okolí. Učebny jsou prostorné, světlé, okny obráceny k jihu. Kleni však ještě vybarvena ústředním kopemim. V budově je škola obecná a 4 třídy školy měšťanské. Její výstavba byla zadána staviteli Bartákov z Veltěr na schůzi školní rady z Chabrech jir r. 1936, ale z financních důvodů se nemohlo ihned přistoupiti ku stavbě. Až ku konci r. 1937 se začalo s první etapou výstavby. Oferta podaná stavitelem Bartákem na 1,494,538 Kčs překročila jím o 237 tis. Kčs. Vyúčování nastalo kde 1. října letošního roku.

r. 1942

Tento rok byla dlouhá zima, v lednu bylo dosti slunečno teploty dosahovaly až 15° Celsia. Stromy a kře se začaly probouzet respánku a předčasně řasily. V měsíci únoru a březnu přišly vysoké mrazy několik dní na sebou teploty dosahovaly až přes 20° pod nulou.

Stromy byly hodně těmito mrazy poškozony některé vzaly vůbec na své,

5

Tento rok byl bohatý na převratové události, které měly silný vliv i na život u nás v Chabrech a Čimicích. Tvrde k nim boje na východě v Cirenaice a hlavně u Stalingradu, kde Němci dostávají co proto mají v kapsech rážek všech rážav u nás. Povolen je jen biograf, kde jsou občanům předkládány německé filmy.

K nimě přidává se hlad, neb příděly potravin se stále zmenšují, okupanti vše vyňkají a odvářejí do říše. Občané histnou ruky a katinají ještě násť v nich spravedlivý hněv proti nim. Posílají válku a Němce do honoucích pekél.

Ze prorektora Weuraucha dostali jsme do Čech nového zastupce, který dle úsudku říšských úřadů je k Čechům příliš povolný. Je to nám všem již známí z vlády jiných zemí krvavý kad Heideich. Po jeho nástupu přišla k nám na obecní úřad vyhláška, ve které se naučovalo přihlásit do uvedené krátké lhůty každé prasce chované v hospodářství i u jednotlivců v domcích. Kdo se prase nepřihlásí bude přísně pokrestán. Prasátka na černo kde byla a tak se každý nevěděl co bude, začalo vrácení nevolných prasátek bez ohledu na velikost a stáří a každý přihlásil jen to jedno.

Tento rok bylo katčeno mnoho občanů vlastně z Čimic. Všichni katčení byli umučeni v koncentračních táborech. Jsou to občané:

Chrástal Ladislav nar. 19. 6. 1912 byl katčen 20. 4. 1942 umučěn 8. 9. r. 1943 v Plebence.

Cerha Antonín nar. 20. 1. 1894 katčen gestapem 20. 4. 1942 dopraven na Pankrác, potom do Osvětimi, kde byl též umučěn.

Dvořák Antonín nar. 2. 8. 1890 katčen gestapem 28. 9. 1942, převezen do Osvětimi 27. 1. 1943 a 27. 2. 1943 umučěn.

Stanislav Josef nar. r. 1892 katčen gestapem 18. 9. 1942, vězněn na Pankráci 24. 1. 1943 převezen do Osvětimi a tam umučěn.

Šir Josef katčen 24. 9. 1942, umučěn v Osvětimi 13. 3. 1943.

Hušek František nar. 31. 7. 1896, katčen gestapem 21. 1. 1943 vězněn na Pankráci 24. 1. 1943 převezen do Osvětimi, kde byl umučěn.

Pokřídali po umučěných hrdinech dostali vždy k říše státnou správu, se vězení neměl na nápal plíc.

Čest vaši památce hrdinové věrní.

27. 5. 1942 byl spáchan atentát na Heidricha, tohoto ďábla v lidské podobě. Nastala tak zvaná 'Heidrichiáda' ve které Němci umučili a povraždili mnoho našich vlastenců a nevinných lidí. Dnem bylo slyšet z Jablíčského háje brny z rána salvy z pušek německých popravčích čet, které tam odpravovali sta a sta vlastenců. Jaký sám pak Heidrich byl hrdina a jak nám Čechům důvěřoval je vidět z toho, že když dojížděl z Prahy do Panenských Břevan a kasu před měl totiž na rámečku v Panenských Břevanech se svoji rodinou ležící sídlo, nambdil postavil ke každému přejízdě, kanálu a ke každé úvorové cestě předí- nající silnici od Kobyliš přes Chabry, Ždíbky až do Panenských Břevan německého vojáka a neb našeho četníka, aby byl bezpečný, ano muselo se vysekát i všecko křovní divoce rostoucí při silnici od Kobyliš okolo pískovny k Chabru, aby byl rozhled a i přes všecka opatření spravedlivě odplatě neumíhl. Byl třeba raněn dole v Kobyliších poblíž Bulovky Českými vlastenci, kteří obětovali svoje životy a tak pomstili smrt všech umučěných tímto nelidským katem. Hned po atentátu začal neslychaný pror. Němci pátrali po pachatelích na všechny strany, tak i na Kobylišy, Chabry i Čimice. Pátrali po domech kdo co má, nosili sebou starou kořínou aktočku a ptali se občanů kdo jí má. Stíkalo jí nerud a něčeho nevěděl. Hrozili jakmile se vinníci nenajdou, že do 3 dnů bude každý desátý muž v Chabrech a Čimicích zastřelen. Německá vojenská patrrola prohledala půdy, sklepy i všechny místnosti a hlavně všechny doklady prohlížela v domácnostech všech bydlících občanů. Na štěstí našli nic. Na to brny Němci vysledili stopu, která vedla v Praze do kostelíka sv. Bartoloměje u Karlova náměstí, který Němci obklíčili a vlastence tam ukryté povraždili:

n. 1943

Nastává pro nás obrát k lepšímu. Cirina hlási, Rudá armáda na východě již Němce, každého neví a něme je ven ze své země. Z německý rozhlas denně hlási pravdy z bojiště. Němci hlási: Vyhráváme, ze strategických důvodů jsme opustili kosavační stanoviště a zaujali jsme nové pozice. A stále křátky. Několik snad nebyla taková šláňka po mapách jako nyní. Občané u nás mají mapky seřované a denně je po hlášení rozhlasu vyfahují z ukrytí a nakreslují kolečka na místa ze Sovětského Svazu křátky a oči jim káři nebylo radost. Říkají raději budeme jednou denně jíst suché brambory, jen už aby byl konec té prokleté války.